EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Oikeudellisten asioiden valiokunta

2004/0137(COD)

8.3.2005

LAUSUNTO

oikeudellisten asioiden valiokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen
(KOM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD))

Valmistelija: Diana Wallis

PA_Leg

LYHYET PERUSTELUT

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen on kolmas direktiivi tästä asiasta. Aiemmat ovat vuosilta 1999 ja 2001. Tämän direktiivin kansainvälisenä taustana on huoli terrorismista ja sen rahoituksesta, joten poliittista tahtoa lainsäädännön vahvistamiseksi on paljon. Tässä yhteydessä on varsin valitettavaa, että toinen direktiivi on pantu täytäntöön vain eräissä jäsenvaltioissa, ja komissio on joutunut jopa nostamaan kanteen yhtä jäsenvaltiota vastaan. Näissä olosuhteissa ei juurikaan ole ollut mahdollisuuksia harkita tai tutkia aiemman lainsäädännön tehokkuutta.

Uuden direktiivin motiiveina ovat selvästikin terroristien toiminnan rahoituksen torjuminen sekä rahoitusalan rahanpesutyöryhmän uusimpiin suosituksiin vastaaminen. Valmistelija myöntää, että EU:n lainsäädäntöä on vahvistettava tältä osin ja pitää myönteisenä, että direktiivin soveltamisalaa on laajennettu koskemaan kaikkia palveluntarjoajia, jotka toimivat yritys- ja rahastoasioiden kanssa. Nämä jätettiin vuoden 2001 direktiivin ulkopuolelle, ja rahoitusalan rahanpesutyöryhmä piti niitä rahanpesulle alttiina.

Ehdotetussa direktiivissä käsitellään kuitenkin jälleen oikeusalan ammattilaisten asemaa, jota komissio ei ilmeisesti vuoden 2001 direktiivin 2 artiklassa säädetyllä tavalla ole tarkastellut uudelleen asianajajien ja muiden itsenäisten oikeusalan ammattilaisten suhteen. Tämä puute ja ehdotuksen lainsäädännöllisten vaikutusten arvioinnin tai aiempien direktiivien tehokkuuden analysoinnin puute herättävät vakavia kysymyksiä prosessin suhteen. Kaiken lisäksi ehdotus kuuluu nykyisin yhteispäätösmenettelyn piiriin, ja poliittiseen yhteisymmärrykseen on päästy ilman parlamentin lausuntoa.

Valmistelija katsoo, että näitä prosessiin liittyviä ongelmia pahentaa entisestään se, että eräillä lainkäyttöalueilla on ilmennyt vakavia perustuslakia ja perusoikeuksia koskevia kysymyksiä sen suhteen, että missä määrin lakimiesammattien harjoittajien pitäisi olla rahanpesun vastaisen lainsäädännön piirissä, kun otetaan huomioon asiakassuhteen luottamuksellisuutta koskeva periaate. Valmistelija kehottaisi välttämään uuden lainsäädännön laatimista tällä ehdotuksen piiriin kuuluvalla alalla, sillä nykyinen oikeudellinen ja perustuslaillinen tilanne on epävarma. Belgian että Puolan asianajajajärjestöt ovat nostaneet kanteen toiseen direktiiviin sisältyviä velvoitteita vastaan. Eri jäsenvaltioissa on lisäksi meneillään oikeudenkäyntejä lakimiesammattien harjoittajiin liittyvien kysymysten suhteen. On myös todettava, että rahoitusalan rahanpesutyöryhmän jäsenvaltiossa Kanadassa vastaavaan rahanpesun vastaisen lainsäädännön piiriin ei ole otettu lakimiesammattien harjoittajia, koska kansalliset asianajajajärjestöt ovat yhä meneillään olevassa oikeudenkäynnissä pitäneet asiaa perustuslain vastaisena. On myös syytä todeta, että aktiivisesta terrorismin vastaisesta asenteestaan huolimatta Yhdysvallat ei ole katsonut parhaaksi asettaa lakimiesammattien harjoittajille ilmoitusvelvollisuutta. Syynä tähän on lähinnä kansallisen asianajajaliiton (American Bar Association) esille nostamat perustuslakia koskevat kysymykset. On myös otettava huomioon usean jäsenvaltion asianajajaliittojen esittämä vetoomus Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunnalle (vetoomus 693/2003).

Tässä tilanteessa on noudatettava äärimmäistä varovaisuutta lakimiesammattien aseman suhteen, ja valmistelijan esittämissä tarkistuksissa tämä onkin otettu huomioon. Tämän osa-alueen tiukan valvonnan varmistamiseksi rahanpesukomitean toiminnan ja loppumääräysten suhteen on lisäksi esitetty tarkistuksia.

TARKISTUKSET

Oikeudellisten asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat tarkistukset:

Komission teksti[1]	Parlamentin tarkistukset
Tarkistus 1 Otsikko	
Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin ***sekä*** terrorismin rahoitukseen	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin ***ja*** terrorismin rahoitukseen
Perustelu *Vaikka direktiivin soveltamisala kattaa terrorismin rahoituksen, määritelmien osalta on tehtävä selkeä ero rahanpesuun. Terrorismin rahoitus ei käytännössä ole rahanpesukeino vaan rikos jo itsessään.*	
Tarkistus 2 Johdanto-osan 4 kappale	
(4) Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/308/ETY pyrittiin vastaamaan näihin huolenaiheisiin. Siinä edellytettiin, että jäsenvaltiot kieltävät rahanpesun ja velvoittavat luottolaitoksista ja monista muista rahoituslaitoksista muodostuvaa rahoitusalaa tunnistamaan asiakkaansa, säilyttämään asianmukaiset tiedot, ottamaan käyttöön sisäisiä menettelyjä henkilökunnan kouluttamiseksi ja rahanpesun ehkäisemiksi sekä	(4) Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/308/ETY pyrittiin vastaamaan näihin huolenaiheisiin. Siinä edellytettiin, että jäsenvaltiot kieltävät rahanpesun ja velvoittavat luottolaitoksista ja monista muista rahoituslaitoksista muodostuvaa rahoitusalaa tunnistamaan asiakkaansa, säilyttämään asianmukaiset tiedot, ottamaan käyttöön sisäisiä menettelyjä henkilökunnan kouluttamiseksi ja rahanpesun ehkäisemiksi sekä

[1] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille kaikista rahanpesuepäilyistä.	ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille kaikista rahanpesuepäilyistä. ***Tämä direktiivi, sellaisena kuin se on muutettuna, on pantu täytäntöön vasta hiljattain tietyissä jäsenvaltioissa ja se on yhä täytäntöönpanematta yhdessä jäsenvaltiossa. Kun otetaan huomioon nämä olosuhteet ja kaikkien yhteisön toimielinten sitoumus suorittaa lainsäädännön vaikutusten arviointi, olisi asianmukaista arvioida yksityiskohtaisesti, onko direktiivillä 91/308/ETY päästy siinä asetettuun tavoitteeseen heijastella alan parasta kansainvälistä käytäntöä ja asettaa korkeat standardit rahoitusalan ja muiden haavoittuvien toimintojen suojelemiseksi rikollisen toiminnan tuottaman hyödyn kielteisiltä vaikutuksilta. Arvioinnilla olisi myös varmistettava raportoinnin ja muiden tämän direktiivin sisältämien täytäntöönpanomekanismien tehokkuus, jotta saataisiin tietoa nykyistä ja tulevaa lainsäädäntöä varten etenkin täytäntöönpanomenetelmistä.***

Tarkistus 3
Johdanto-osan 8 kappale

(8) Lisäksi ***rahanpesun määritelmää olisi laajennettava siten, että*** terrorismi ja terrorismin rahoitus ***sisällytetään sen*** soveltamisalaan kuuluvaan rikolliseen toimintaan. Rahoitusjärjestelmän väärinkäyttö rikollisuudesta saatujen tai jopa laillista alkuperää olevien varojen kanavoimiseksi terrorismiin on selvä riski rahoitusjärjestelmän koskemattomuudelle, moitteettomalle toiminnalle, maineelle ja vakaudelle. Tämän vuoksi rahanpesun määritelmää olisi muutettava kattamaan rikoksista saatujen varojen manipuloinnin lisäksi laillista alkuperää olevien varojen tai omaisuuden kerääminen terrorismia varten. Terrorismin olisi myös kuuluttava vakavien rikosten luetteloon.	(8) Lisäksi terrorismi ja terrorismin rahoitus ***on sisällytettävä tämän direktiivin*** soveltamisalaan kuuluvaan rikolliseen toimintaan. Rahoitusjärjestelmän väärinkäyttö rikollisuudesta saatujen tai jopa laillista alkuperää olevien varojen kanavoimiseksi terrorismiin on selvä riski rahoitusjärjestelmän koskemattomuudelle, moitteettomalle toiminnalle, maineelle ja vakaudelle. Tämän vuoksi rahanpesun määritelmää olisi muutettava kattamaan rikoksista saatujen varojen manipuloinnin lisäksi laillista alkuperää olevien varojen tai omaisuuden kerääminen terrorismia varten. Terrorismin olisi myös kuuluttava vakavien rikosten luetteloon.

Perustelu

Vaikka direktiivin soveltamisala kattaa terrorismin rahoituksen, määritelmien osalta on tehtävä selkeä ero rahanpesuun. Terrorismin rahoitus ei käytännössä ole rahanpesukeino vaan rikos jo itsessään.

Tarkistus 4
Johdanto-osan 8 a kappale

(8a) Yleinen velvoite määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia sekä 1 artiklassa asetettu kriminalisointivelvoite merkitsevät yhdessä sitä, että ***rikosoikeudellisia*** seuraamuksia olisi sovellettava luonnollisiin henkilöihin, jotka rikkovat velvollisuuttaan asiakkaan tunnistamiseen, tietojen säilyttämiseen ja epäilyttävistä liiketoimista ilmoittamiseen, sillä tällaisten henkilöiden on katsottava osallistuvan rahanpesutoimintaan.	(8a) Yleinen velvoite määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia sekä 1 artiklassa asetettu kriminalisointivelvoite merkitsevät yhdessä sitä, että seuraamuksia olisi sovellettava luonnollisiin henkilöihin, jotka rikkovat velvollisuuttaan asiakkaan tunnistamiseen, tietojen säilyttämiseen ja epäilyttävistä liiketoimista ilmoittamiseen, sillä tällaisten henkilöiden on katsottava osallistuvan rahanpesutoimintaan.

Perustelu

Olisi asianmukaisempaa seurata rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) suositusta 17, jonka mukaan rahanpesudirektiivien sisältämien velvoitteiden laiminlyöntitapauksissa maiden olisi sovellettava oikeasuhtaisia ja varoittavia seuraamuksia, olivatpa ne sitten rikos- tai siviilioikeudellisia tai hallinnollisia. Seuraamukset määräytyvät viime kädessä asianomaisen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan subsidiariteettiperiaatteen perusteella.

Tarkistus 5
Johdanto-osan 10 kappale

(10) Pelkkä rahanpesun kieltäminen ei riitä, vaan olisi säädettävä rikosoikeudellisia seuraamuksia sen varmistamiseksi, että rahanpesua ja terrorismin rahoitusta voidaan estää tehokkaasti. Tämän vuoksi rahanpesu olisi kriminalisoitava yhteisön lainsäädännössä.	*(Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.).*

Perustelu

Terrorismin rahoitus ei ole erityinen rahanpesutapa vaan rikos jo itsessään. Vaikka direktiivin soveltamisala kattaa terrorismin rahoituksen, määritelmien osalta on tehtävä selkeä ero rahanpesuun. Terrorismin rahoitus ei käytännössä ole rahanpesukeino.

Tarkistus 6
Johdanto-osan 12 kappale

(12) Muutetulla direktiivillä 91/308/ETY notaarit ja itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat saatettiin rahanpesun vastaisen yhteisön järjestelyn soveltamisalaan; tämä soveltamisalan laajennus olisi säilytettävä uudessa direktiivissä; nämä jäsenvaltioiden määrittelemät lakimiesammattien harjoittajat kuuluvat direktiivin säännösten piiriin hoitaessaan sellaisia rahoitus- tai yritystoimintaan liittyviä liiketoimia, mukaan luettuna veroneuvonta, joihin liittyy suurin riski siitä, että mainittujen lakimiesammattien harjoittajien palveluja käytetään väärin rikollisen toiminnan tuottaman hyödyn pesemiseksi.	(12) Muutetulla direktiivillä 91/308/ETY notaarit ja itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat saatettiin rahanpesun vastaisen yhteisön järjestelyn soveltamisalaan; tämä soveltamisalan laajennus olisi säilytettävä uudessa direktiivissä; nämä jäsenvaltioiden määrittelemät lakimiesammattien harjoittajat kuuluvat direktiivin säännösten piiriin hoitaessaan sellaisia rahoitus- tai yritystoimintaan liittyviä liiketoimia, mukaan luettuna veroneuvonta, joihin liittyy suurin riski siitä, että mainittujen lakimiesammattien harjoittajien palveluja käytetään väärin rikollisen toiminnan tuottaman hyödyn pesemiseksi. ***Koska direktiivi 91/308/ETY vaikuttaa perusoikeuksiin, erityisesti oikeussuojan saatavuuteen ja puolustautumisoikeuteen, komission on tarkistettava direktiiviä siinä säädetyn aikataulun mukaisesti. Mikäli joidenkin ammattien harjoittajien suhteen paljastuu täytäntöönpanoa tai soveltamista koskevia ongelmia, uudelleentarkastelu olisi käynnistettävä välittömästi.***

Perustelu

Direktiivin 91/308/ETY tarkistetussa 2 artiklassa todetaan, että "kolmen vuoden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta komissio tarkastelee direktiivin 91/308/ETY 17 artiklassa säädetyn kertomuksen yhteydessä... lakimiehiin ja muihin itsenäisiin lakimiesammatin harjoittajiin sovellettavaa erityismenettelyä...".

Tarkistus 7
Johdanto-osan 13 kappale

(13) Jos laissa tunnustetut ja lakisääteisen valvonnan kohteena olevat itsenäiset lakimiesammatin harjoittajat, kuten lakimiehet, jotka antavat lainopillista neuvontaa, selvittävät asiakkaan oikeudellista asemaa tai edustavat asiakasta oikeudenkäynneissä, ei olisi asianmukaista, että nämä lakimiesammatin harjoittajat velvoitettaisiin tällöin tässä direktiivissä	(13) Jos laissa tunnustetut ja lakisääteisen valvonnan kohteena olevat itsenäiset lakimiesammatin harjoittajat, kuten lakimiehet, jotka antavat lainopillista neuvontaa, selvittävät asiakkaan oikeudellista asemaa tai edustavat asiakasta oikeudenkäynneissä, ei olisi asianmukaista, että nämä lakimiesammatin harjoittajat velvoitettaisiin tällöin tässä direktiivissä

ilmoittamaan rahanpesua koskevista epäilyksistään. Ne tiedot, jotka on saatu ennen oikeuskäsittelyä, sen aikana tai sen jälkeen taikka selvitettäessä asiakkaan oikeudellista asemaa, ***olisi*** jätettävä ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle. Tämän vuoksi lainopillisen neuvonnan ***olisi*** edelleen kuuluttava salassapitovelvollisuuden piiriin lukuun ottamatta tapauksia, joissa oikeudellinen avustaja on osallisena rahanpesutoiminnassa, lainopillista neuvontaa annetaan rahanpesutarkoituksiin tai lakimies tietää, että hänen asiakkaansa hakee lainopillista neuvontaa rahanpesutarkoituksiin.	ilmoittamaan rahanpesua koskevista epäilyksistään. Ne tiedot, jotka on saatu ennen oikeuskäsittelyä, sen aikana tai sen jälkeen taikka selvitettäessä asiakkaan oikeudellista asemaa, ***on*** jätettävä ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle. Tämän vuoksi lainopillisen neuvonnan ***on*** edelleen kuuluttava salassapitovelvollisuuden piiriin lukuun ottamatta tapauksia, joissa oikeudellinen avustaja on osallisena rahanpesutoiminnassa, lainopillista neuvontaa annetaan rahanpesutarkoituksiin tai lakimies tietää, että hänen asiakkaansa hakee lainopillista neuvontaa rahanpesutarkoituksiin ***ja jatkaa kyseisen asiakkaan neuvontaa tämän asianajajana. Olisi varmistettava, että näitä määräyksiä valvotaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa säädetyn perusoikeuksien kunnioittamista koskevan periaatteen mukaisesti sekä Euroopan parlamentin 14. lokakuuta 2004 antamaan päätöslauselmaan sisältyvän suosituksen mukaisesti.***

Perustelu

Johdanto-osan 12 kappaleessa todetaan, että lakimiesammatteja koskeva soveltamisalan laajennus "olisi säilytettävä". Jos näin todellakin halutaan sanamuotojen olisi oltava samat kuin aiemmissa direktiiveissä, eikä lakimiesammattien etuoikeutta pehmentäviä muutoksia tarvita.

Mietinnössään (A6-0010/2004), joka hyväksyttiin täysistunnossa 14. lokakuuta 2004 (P6-TA(2004)0022) Euroopan parlamentti suositteli, että vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen määrittelyssä, että Eurooppa-neuvoston ja neuvoston olisi toiminnassaan muistettava mm.: "perusoikeuksien edistäminen vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevissa toimintalinjoissa". Tämän vaatimuksen mukaisessa yksityiskohtaisten toimien luettelossa mm.: "vaaditaan (unionin perusoikeuskirjassa määriteltyjen) perusoikeuksien kunnioittamista koskevaa ennakkoarviointia, joka kohdistuu kaikkiin unionin tai yhteisön säädöksiin".

Tarkistus 8
Johdanto-osan 19 a kohta (uusi)

	(19 a) Käyttäessään tämän direktiivin mukaista täytäntöönpanovaltaansa komission tulisi noudattaa seuraavia

periaatteita: tarve avoimuuden korkeaan tasoon ja direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston kuulemiseen; tarve varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset voivat varmistaa sääntöjen yhdenmukaisen noudattamisen; täytäntöönpanotoimista tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluville laitoksille ja henkilöille aiheutuvien kustannusten ja hyötyjen tasapaino pitkällä aikavälillä; riittävän joustavuuden tarve sovellettaessa täytäntöönpanotoimia riskialttiuteen perustuvan lähestymistavan mukaisesti; tarve varmistaa johdonmukaisuus muun tämän alan EU-lainsäädännön kanssa; tarve suojella EU:ta, sen jäsenvaltioita ja niiden kansalaisia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen seurauksilta.

Perustelu

Koska direktiivillä otetaan käyttöön täytäntöönpanotoimien hyväksyntä, on tarpeen välttää liiallista sääntelyä alalla. Ainakin johdanto-osan kappaleessa on viitattava selvästi asianomaisten osapuolten asianmukaiseen kuulemiseen komission hyväksyessä täytäntöönpanotoimet. Lisäksi olisi säädettävä kustannusten ja hyötyjen tasapainon varmistamisesta.

Tarkistus 9
Johdanto-osan 29 a kohta (uusi)

(29 a) Tässä direktiivissä "säätiöllä, oikeudellisella yhteisöllä tai trustilla" ei tarkoiteta:

(i) säätiötä, oikeudellista yhteisöä tai trustia, joka myöntää yrityslainaa, joka on tunnustettu virallisessa arvopaperipörssissä noteeratun yhtiön taseessa,

(ii) säätiötä, oikeudellista yhteisöä tai trustia, joka syntyy henkilön kuollessa joko testamentilla tai ilman testamenttia,

(iii) säätiötä, oikeudellista yhteisöä tai trustia, jota jonkin jäsenvaltion lainsäädäntö edellyttää varojen

yhteisomistukselle.

Perustelu

Suurin osa EU:ssa toimivien laitosten hallinnoimista yrityslainoista on trustin muodossa. Näin ollen ne on sisällytetty direktiivin soveltamisalaan vahingossa, sillä direktiivi sisältää omaisuudenhoitajat. Tämä ei kuitenkaan ollut laatijoiden tarkoitus, sillä tämän alan rahanpesuriskiä säännellään jo rahoituspalveluasetuksella eikä sääntelystä tule tehdä päällekkäistä. Ilman tätä tarkistusta direktiivi saattaa olla hyvin haitallinen EU:n arvopaperimarkkinoille.

Direktiivi laajentaa rahanpesuvaatimukset sisältämään myös trustit. Trusteja syntyy usein automaattisesti kuolemantapausten seurauksena Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Irlannissa. Englantilaisen lainsäädännön mukaan trusti muodostetaan lakisääteisesti, mikäli testamenttia ei ole laadittu. Ehdotettu uusi direktiivi ei kata perimysjärjestelyjä muissa jäsenvaltioissa ja tällä selvennyksellä varmistetaan, että Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia kohdellaan samalla tavalla kuin muita jäsenvaltioita.

Direktiivi laajentaa rahanpesuvaatimukset sisältämään myös trustit. Maan yhteisomistus edellyttää trustin muodostamista Englannissa ja Irlannissa. Nämä yhteisomistustrustit olisi jätettävä direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Direktiivi ei kata yhteisomistustapauksia muualla Euroopassa. Selvennyksellä varmistetaan, että Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia kohdellaan samalla tavalla kuin muita jäsenvaltioita. Maan ostaminen ja myynti alistetaan jo sellaisenaan olemassa oleville rahanpesua koskeville tarkastuksille.

Tarkistus 10
1 artiklan 1 kohta

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että rahanpesu kriminalisoidaan.	1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että rahanpesu ***ja terrorismin rahoitus*** kriminalisoidaan.

Perustelu

Vaikka direktiivin soveltamisala kattaa terrorismin rahoituksen, määritelmien osalta on tehtävä selkeä ero rahanpesuun. Terrorismin rahoitus ei ole erityinen rahanpesutapa vaan rikos jo itsessään.

Tarkistus 11
1 artiklan 2 kohdan 1 alakohdan d alakohta

d) alkuperältään laillisten varojen antaminen tai kerääminen eri tavoin, kun sen tarkoituksena on tai kun se tapahtuu tietoisena siitä, että varat käytetään	***Poistetaan.***

kokonaan tai osittain terrorismiin;

Perustelu

Terrorismin rahoitus on poistettava rahanpesun määritelmästä ja määriteltävä erikseen. Vaikka direktiivin soveltamisala kattaa terrorismin rahoituksen, määritelmien osalta on tehtävä selkeä ero rahanpesuun. Terrorismin rahoitus ei ole erityinen rahanpesutapa vaan rikos jo itsessään.

Tarkistus 12
1 artiklan 2 a kohta (uusi)

2 a. Tässä direktiivissä terrorismin rahoittamiseksi katsotaan seuraava toiminta, jos sitä harjoitetaan tahallisesti:

(a) alkuperältään laillisten varojen antaminen tai kerääminen eri tavoin suoraan tai välillisesti, kun sen tarkoituksena on tai kun se tapahtuu tietoisena siitä, että varat käytetään kokonaan tai osittain terrorismiin,

(b) mihin tahansa edellä tarkoitettuun toimintaan osallistuminen tai sellaista toimintaa koskeva salahanke, yritys ja avunanto, yllytys, suosiminen ja neuvominen.

Perustelu

Vaikka direktiivin soveltamisala kattaa terrorismin rahoituksen, määritelmien osalta on tehtävä selkeä ero rahanpesuun. Terrorismin rahoitus ei ole erityinen rahanpesutapa vaan rikos jo itsessään. Näin ollen terrorismin rahoitus on määriteltävä erikseen 1 artiklassa omassa kohdassa. Komission ehdotuksen määritelmät on sisällytetty (katso 1 artiklan 2 kohdan d ja e alakohta, e alakohtaa on lyhennetty).

Tarkistus 13
1 artiklan 2 b kohta (uusi)

2 b. Rahanpesulla tarkoitetaan edellä c alakohdan mukaista rikollisesta toiminnasta peräisin olevien varojen hankkimista, hallussa pitämistä tai käyttöä

mukaan lukien tapaukset, joissa rikollisen toiminnan on suorittanut kyseinen henkilö ilman muita liiketoimia;

Perustelu

Ehdotettu tarkistus selventää käsiteltävänä olevan direktiivin 1 artiklan sisältämää rahanpesun määritelmää, joka on otettu toisesta direktiivistä ja sisältää rikollisesta toiminnasta peräisin olevien varojen hankkimisen, hallussa pitämisen tai käytön. Osa jäsenvaltioista on kuvitellut säännöksen kattavan sen, että rikoksen suorittaja pitää hallussaan rikoksesta saatua hyötyä ilman, että tarvitaan todellista rahanpesua, kun taas osa jäsenvaltioista on kuvitellut, että määritelmä koskee yksinomaan toisen henkilön suorittamasta rikoksesta saatavaa hyötyä. Ehdotetulla tarkistuksella poistetaan tämä epäselvyys.

Tarkistus 14
2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan b alakohdan johdantokappale

b) notaarit ja muut itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat, kun nämä joko toimivat asiakkaansa puolesta tai lukuun liiketoimissa tai kiinteistökaupoissa tai osallistuvat asiakkaansa puolesta seuraavien liiketoimien suunnitteluun tai toteuttamiseen:	b) notaarit ja muut itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat, ***aina kun maksu suoritetaan käteisenä ja rahamäärä on vähintään 15 000 euroa riippumatta siitä, suoritetaanko liiketoimi yhdellä kertaa tai useina erillisinä, ilmeisesti toisiinsa yhteydessä olevina toimina, mutta vain*** kun nämä joko toimivat asiakkaansa puolesta tai lukuun liiketoimissa tai kiinteistökaupoissa tai osallistuvat asiakkaansa puolesta seuraavien ***rahoitukseen liittyvien*** liiketoimien suunnitteluun tai toteuttamiseen:

Perustelu

On tehtävä selväksi, että direktiivin määräyksiä sovelletaan lakimiehiin ja muihin itsenäisiin lakimiesammatin harjoittajiin vain, kun he toimivat rahoitukseen liittyvissä avustustehtävissä.

Tarkistus 15
2 artiklan 2 kohta

2. Jäsenvaltiot voivat päättää, että tätä direktiiviä ei sovelleta rahoituslaitoksiin, jotka harjoittavat rahoitustoimintaa satunnaisesti tai hyvin rajoitetusti siten, että rahanpesun riski on pieni.	2. Jäsenvaltiot voivat päättää, että tätä direktiiviä ei sovelleta rahoituslaitoksiin, jotka harjoittavat rahoitustoimintaa ***tai notaareihin ja muihin itsenäisten lakimiesammattien harjoittajiin, jotka***

harjoittavat 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan b alakohdan i–v alakohdissa lueteltua toimintaa satunnaisesti tai hyvin rajoitetusti siten, että rahanpesun riski on pieni.

Perustelu

Jotta lakimiesammattien harjoittajat olisivat samalla viivalla rahoituslaitosten kanssa, jäsenvaltioiden pitäisi voida päättää olla soveltamatta tätä direktiiviä niihin lakimiesammattien harjoittajiin, jotka harjoittavat 2 artiklan 1 kohdassa mainittua toimintaa satunnaisesti tai hyvin rajoitetusti siten, että rahanpesun riski on pieni.

Tarkistus 16
2 artiklan 2 a kohta (uusi)

2 a. Jäsenvaltiot eivät sovella tätä direktiiviä notaareihin ja muihin itsenäisten lakimiesammattien harjoittajiin, jotka ammattia harjoittaessaan ovat ammatillisen tai lakimiesammatteihin liittyvän erioikeuden velvoittamia, etenkin niiden tietojen osalta, joita nämä ovat saaneet joltakin asiakkaaltaan selvittäessään tämän oikeudellista asemaa tai puolustaessaan tai edustaessaan kyseistä asiakasta oikeus-, hallinto- tai välimieskäsittelyssä tai sen yhteydessä mukaan luettuna kyseisen käsittelyn aloittamista tai välttämistä koskeva neuvonta, riippumatta siitä saadaanko tai hankitaanko tällaiset tiedot ennen tällaista käsittelyä, sen aikana tai sen jälkeen.

Perustelu

Kolmas direktiivi koskee yksinomaan lakimiehiä luonnollisina henkilöinä silloin kun he edustavat asiakastaan tai avustavat tätä viittä nimenomaista kohtaa koskevien liiketoimien suunnittelussa tai toteuttamisessa (2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan b alakohta). Siksi lakimiehillä ei pidä olla velvoitetta noudattaa asiaankuuluvaa huolellisuutta tai velvoitetta ilmoittaa epäilyttävistä liiketoimista, jotka eivät kuulu edellä mainitun määräyksen soveltamisalaan.

Koska yksi kolmannen direktiivin perustana olevista syistä on saattaa EU:n lainsäädäntö yhteneväksi rahoitusalan rahanpesutyöryhmän 40 suosituksen kanssa, tiettyjä sanoja oli lisättävä direktiiviin yhtenevyyden saavuttamiseksi.

20 artiklan 2 kohdan muutettu sanamuoto on siirretty 2 artiklaan, koska vaikutti sekavalta, että lakimiesten ilmoitusvelvollisuutta käsiteltäisiin direktiivin kahdessa eri kohdassa.

Tarkistus 17
3 artiklan 7 kohdan f alakohta

f) kaikkia rikoksia, joista voi enimmillään seurata yli yhden vuoden pituinen vankeusrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimenpide, tai niiden valtioiden osalta, joiden oikeusjärjestelmässä on rikosten osalta vähimmäiskynnys, kaikkia rikoksia, joista voi vähimmillään seurata yli kuuden kuukauden pituinen vankeusrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimenpide;	f) kaikkia rikoksia, ***jotka kuuluvat edellä a - e kohdissa lueteltuihin alueisiin ja*** joista voi enimmillään seurata yli yhden vuoden pituinen vankeusrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimenpide, tai niiden valtioiden osalta, joiden oikeusjärjestelmässä on rikosten osalta vähimmäiskynnys, kaikkia rikoksia, joista voi vähimmillään seurata yli kuuden kuukauden pituinen vankeusrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimenpide;

Perustelu

Nyt ehdotettu vakavan rikoksen määritelmä perustuu vankeustuomion pituuteen, eikä se toimi koko EU:n tasolla, jolloin harmonisointia ei voida toteuttaa eikä direktiiviä panna täytäntöön riittävällä tasolla. Lisäksi soveltamisalan laajentaminen ehdotetulla tavalla saattaisi ylikuormittaa koko järjestelmän. Tarkistuksella pyritään keskittymään rahanpesun kannalta keskeisimpiin rikoksiin.

Tarkistus 18
3 artiklan 8 kohdan a alakohta

a) luonnollista henkilöä, joka ***suoraan tai välillisesti omistaa tai jonka määräysvallassa on viime kädessä vähintään 10 prosenttia oikeushenkilön osakkeista tai äänioikeudesta tai jolla on muuten vastaava vaikutusvalta oikeushenkilön johtamiseen, kun kyseessä ei ole virallisessa arvopaperipörssissä noteerattu yhtiö, joka kuuluu yhteisön lainsäädännön mukaisen tiedonantovelvollisuuden tai vastaavien kansainvälisten sääntöjen soveltamisalaan;***	a) luonnollista henkilöä, joka ***omistaa*** suoraan vähintään ***25 prosenttia haltijaosakkeista tai äänioikeudesta yhtiössä, jota ei ole kelpuutettu käymään kauppaa viralliseen arvopaperipörssiin, ja jonka henkilöllisyys ja osakeomistukset on julkaistu virallisesti;***

Perustelu

10 prosentin raja-arvo ei ole riittävä eikä toimi käytännössä. Raja-arvo on nostettava 25 prosenttiin. Tämän direktiivin kattamilla laitoksilla ja henkilöillä ei ole myöskään pääsyä julkisiin rekistereihin, joista he voisivat selvittää ja todentaa muiden kuin virallisesti noteerattujen yhtiöiden osakeomistuksen ja muut oikeudelliset järjestelyt. Näin ollen todellisen ja omistajan ja edunsaajan tunnistamista ja todentamista koskevat velvollisuudet on rajattava julkisesti saatavilla oleviin lähteisiin (kuten rekisteri tai virallinen lehti).

Tarkistus 19
3 artiklan 8 alakohdan b alakohta

b) luonnollista henkilöä, joka on ***lopullinen*** edunsaaja suoraan ***tai välillisesti*** vähintään ***10 prosentissa*** säätiön, trustin ***tai oikeudelliselta muodoltaan vastaavan yhteisön varoja tai jolla on vaikutusvalta vastaavaan osuuteen säätiön, trustin tai oikeudelliselta muodoltaan vastaavan yhteisön varoista, kun kyseessä ei ole virallisessa arvopaperipörssissä noteerattu yhtiö, joka kuuluu yhteisön lainsäädännön mukaisen tiedonantovelvollisuuden tai vastaavien kansainvälisten sääntöjen soveltamisalaan***;	b) luonnollista henkilöä, joka on edunsaaja suoraan vähintään ***25 prosentissa*** säätiön ***tai*** trustin varoja ***ja kun tämän luonnollisen henkilön henkilöllisyys on julkaistu virallisesti oikeudellisen yhteisön perustamisen yhteydessä***;

Perustelu

10 prosentin raja-arvo ei ole riittävä eikä toimi käytännössä. Raja-arvo on nostettava 25 prosenttiin. Tämän direktiivin kattamilla laitoksilla ja henkilöillä ei ole myöskään pääsyä julkisiin rekistereihin, joista he voisivat selvittää ja todentaa muiden kuin virallisesti noteerattujen yhtiöiden osakeomistuksen ja muut oikeudelliset järjestelyt. Näin ollen todellisen ja omistajan ja edunsaajan tunnistamista ja todentamista koskevat velvollisuudet on rajattava julkisesti saatavilla oleviin lähteisiin (kuten rekisteri tai virallinen lehti).

Tarkistus 20
3 artiklan 10 alakohta

10) ‘poliittisesti vaikutusvaltaisilla henkilöillä’ luonnollisia henkilöitä, jotka toimivat tai ovat aikaisemmin toimineet merkittävässä julkisessa tehtävässä ja joiden huomattavat tai monimutkaiset rahoitus- tai liiketoimet voivat ***lisätä*** rahanpesun riskiä, ja tällaisten henkilöiden lähisukulaisia tai läheisiä yhtiökumppaneita;	10) ‘poliittisesti vaikutusvaltaisilla henkilöillä’ luonnollisia henkilöitä, jotka toimivat tai ovat aikaisemmin toimineet merkittävässä julkisessa tehtävässä ja joiden huomattavat tai monimutkaiset rahoitus- tai liiketoimet voivat ***synnyttää tilanteita, jotka lisäävät maineen vaarantumisen ja*** rahanpesun riskiä, ja tällaisten henkilöiden ***tunnistettuja*** lähisukulaisia tai läheisiä yhtiökumppaneita;

Tarkistus 21
3 artiklan 11 alakohta

11) ‘liikesuhteella’ liiketoiminnallista, ammatillista tai kaupallista suhdetta, jonka odotetaan yhteydenottohetkellä olevan pysyvä;	11) ‘liikesuhteella’ liiketoiminnallista, ammatillista tai kaupallista suhdetta, ***jota ylläpidetään läheisessä yhteydessä rahoituslaitosten vastaaviin toimiin ja tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin henkilöihin ja*** jonka odotetaan yhteydenottohetkellä olevan pysyvä;

Perustelu

Nykyinen määritelmä ei ole tarkka. Sen olisi sisällettävä selvempi viittaus sen varmistamiseksi, että liikesuhteilla tarkoitetaan ainoastaan sellaisia suhteita, jotka liittyvät tämän direktiivin velvoitteet täyttävien laitosten ja henkilöiden tyypillisiin toimiin.

Tarkistus 22
3 artiklan 12 a alakohta (uusi)

	(12 a) 'itsenäisillä lakimiesammattien harjoittajilla' laissa tunnustetun ammattikunnan jäseniä, jotka antavat lainopillista neuvontaa, kuten asianajajat, ja joiden toimintaa valvoo itsesääntelevä riippumaton elin, jolla on kurinpitovaltuudet.

Perustelu

Johdanto-osan 13 kappaleessa mainitaan itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat, joten heidät on myös mainittava direktiivissä.

.

Tarkistus 23
3 artiklan 1 a kohta (uusi)

(1 a) Tässä direktiivissä ei velvoiteta tunnistamaan tai todentamaan sellaisten tässä direktiivissä tarkoitettujen varojen todellista omistajaa ja edunsaajaa, jotka koostuvat

(i) yhtiön tai julkisen viranomaisen myöntämästä lainasta, joka on listattu säänneltyyn pörssiin,

(ii) säänneltyyn pörssiin listatuista osakkeista,

ja joita hoitava henkilö pitää niitä talletuslaitoksen ominaisuudessa yhteistilillä toisen rahoituslaitoksen puolesta.

Perustelu

Suurin osa EU:ssa toimivien laitosten hallinnoimista yrityslainoista on trustin muodossa. Näin ollen ne on sisällytetty direktiivin soveltamisalaan vahingossa, sillä direktiivi sisältää omaisuudenhoitajat. Tämä ei kuitenkaan ollut laatijoiden tarkoitus, sillä tämän alan rahanpesuriskiä säännellään jo rahoituspalveluasetuksella eikä sääntelystä tule tehdä päällekkäistä. Ilman tätä tarkistusta direktiivi saattaa olla hyvin haitallinen EU:n arvopaperimarkkinoille.

Tarkistus 24
3 artiklan 1 b alakohta (uusi)

(1 b) Tässä direktiivissä ei velvoiteta tunnistamaan tai todentamaan sellaisten tässä direktiivissä tarkoitettujen varojen todellista omistajaa ja edunsaajaa, jotka koostuvat yhtiön tai julkisen viranomaisen myöntämästä lainasta, jonka on listannut säänneltyyn pörssiin velan myöntäjän nimittämä velasta vastaava omaisuudenhoitaja. Tässä direktiivissä tapauksissa, joissa tällainen omaisuudenhoitaja on nimitetty, asiaankuuluvien trustipalvelujen tarjoamisen yhteydessä asiakkaalla tarkoitetaan velan myöntäjää.

Perustelu

Suurin osa EU:ssa toimivien laitosten hallinnoimista yrityslainoista on trustin muodossa. Näin ollen ne on sisällytetty direktiivin soveltamisalaan vahingossa, sillä direktiivi sisältää omaisuudenhoitajat. Tämä ei kuitenkaan ollut laatijoiden tarkoitus, sillä tämän alan rahanpesuriskiä säännellään jo rahoituspalveluasetuksella eikä sääntelystä tule tehdä päällekkäistä. Ilman tätä tarkistusta direktiivi saattaa olla hyvin haitallinen EU:n arvopaperimarkkinoille.

Tarkistus 25
4 artikla

Jäsenvaltiot voivat rahanpesun estämiseksi antaa tai pitää voimassa ankarampia säännöksiä tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä.	***Poistetaan.***

Perustelu

Ehdotettu uusi direktiivi menee selvästi pidemmälle kuin aikaisemmat rahanpesudirektiivit. Näin ollen ei ole tarpeen, että jäsenvaltiot antavat ankarampia säännöksiä.

Tarkistus 26
6 artiklan d alakohta

d) kun epäillään, että asiakkaasta ***aikaisemmin saadut*** tunnistamistiedot eivät	d) kun epäillään, että ***olemassa olevat, tämän direktiivin voimaantulon jälkeen***

ole oikeita tai riittäviä.	asiakkaasta saadut tunnistamistiedot eivät ole oikeita tai riittäviä.

Perustelu

Direktiivin nykyinen muotoilu kattaa asiakkaan tunnistamistiedot, jotka olivat olemassa jo ennen tämän direktiivin voimaan tulemista. Tämän seurauksena olisi suoritettava tarkastuksia, jotka kattavat kaikki olemassa olevat tiedot, mikä olisi valtavan työläs taakka ja olisi hyvin työlästä kuluttajille. Ehdotuksen laatija ei varmaankaan toivonut tätä.

Tarkistus 27
7 artiklan 1 kohdan b alakohta

b) tarvittaessa todellisen omistajan ja edunsaajan tunnistaminen ja kohtuullisten toimenpiteiden toteuttaminen todellisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyyden todentamiseksi siten, että laitos tai henkilö tietää, kuka todellinen omistaja ja edunsaaja on, oikeushenkilöt, trustit ja oikeudelliselta muodoltaan vastaavat yhteisöt mukaan luettuina, sekä kohtuullisten toimenpiteiden toteuttaminen asiakkaan omistus- ja määräysvaltarakenteen ymmärtämiseksi;	b) tarvittaessa todellisen omistajan ja edunsaajan tunnistaminen ***riippumattomasta lähteestä peräisin olevien, luotettavien ja julkisesti saatavilla olevien tietojen ja asiakirjojen perusteella ja erilaisiin riskitilanteisiin perustuvien*** kohtuullisten toimenpiteiden toteuttaminen todellisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyyden todentamiseksi siten, että laitos tai henkilö tietää, kuka todellinen omistaja ja edunsaaja on, oikeushenkilöt, trustit ja oikeudelliselta muodoltaan vastaavat yhteisöt mukaan luettuina, sekä ***riskiperusteisten*** kohtuullisten toimenpiteiden toteuttaminen asiakkaan omistus- ja määräysvaltarakenteen ymmärtämiseksi***; asiakkaan tunnistamista koskeva menettely katsotaan suoritetuksi, kun valtuudet edustaa asiakasta on varmistettu, mikä sisältää asianmukaisesti valtuutetun virallisen edustamisen tai luonnollisten henkilöiden ja yhtiöiden sekä kaikenlaisten laitosten ja järjestöjen oikeudellisen edustamisen***;

Perustelu

Todellisen omistajan ja edunsaajan tunnistamista ja todentamista koskevien velvoitteiden laajuutta on selvennettävä toteamalla, että 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan sisältö kattaa nämä velvoitteet kansallisten määräysten mukaisesti. Monissa tapauksissa – esimerkiksi kun tarvittavia tietoja ei löydy julkisista rekistereistä – pankkien ja rahoituslaitosten olisi mahdotonta todentaa todellisia omistajia ja oikeushenkilöiden todellisia omistusrakenteita.

Tarkistus 28
8 artiklan 1 kohta sekä 1 a kohta (uusi) ja 1 b kohta (uusi)

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt noudattavat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta yksittäisissä asiakassuhteisissa aloittaessaan liikesuhteen tai ennen sitä taikka suorittaessaan liiketoimen tai ennen sitä.	1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että ***asiakkaan ja todellisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyys todennetaan ennen liikesuhteen aloittamista tai liiketoimen suorittamista.***
	1 a. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia, että asiakkaan ja todellisen omistajan ja edunsaajan henkilöllisyyden todentaminen viedään päätökseen liikesuhdetta luotaessa, jos se on tarpeen tavanomaisen liiketoiminnan keskeytymisen välttämiseksi ja jos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski on vähäinen. Näissä tapauksissa menettelyt olisi toteutettava ensimmäisen yhteydenoton jälkeen niin pian kuin se on käytännössä mahdollista.
	1 b. Poiketen siitä, mitä 1 ja 1 a kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia
	(i) henkivakuutuksia koskevissa liiketoimissa, että vakuutussopimuksen edunsaajan henkilöllisyys todennetaan liikesuhteen aloittamisen jälkeen. Kaikissa näissä tapauksissa henkilöllisyys on todennettava ennen korvausten maksamista tai viimeistään siinä vaiheessa, kun edunsaaja aikoo käyttää vakuutussopimuksen mukaisia oikeuksiaan.
	(ii) jäsenvaltioissa perustettujen trustien osalta
	(a) sillä edellytyksellä, että omaisuudenhoitajat ja perustaja asuvat samassa jäsenvaltiossa trustia perustettaessa ja
	(b) omaisuudenhoitajat säilyttävät asuinpaikkansa,

sallia trustin edunsaajien henkilöllisyyden todentamisen liikesuhteen aloittamisen jälkeen. Kaikissa näissä tapauksissa omaisuudenhoitajat suorittavat henkilöllisyyden todentamisen ennen maksujen maksamista tai viimeistään siinä vaiheessa ja jäsenvaltiot voivat sallia, että kolmannen osapuolen suorittamasta tunnistamisesta ja todentamisesta voidaan luopua riskiperusteisen lähestymistavan perusteella.

Perustelu

Tarkistuksessa sisällytetään neuvoston tekstin sisältämä henkivakuutuksia koskeva selvennys ja kohdellaan trusteja samalla tavalla. Tämä tarkoittaa, että rahanpesua koskevia tarkastuksia on suoritettava ainoastaan maksuja maksettaessa trustin edunsaajalle. Tekstin tarkistaminen tällä tavalla keskittää omaisuudenhoitajan vastuuta asianomaiseen ajankohtaan ja poistaa kolmannen osapuolen suorittamat tarkastukset EU:ssa sijaitsevilta trusteilta. Tuleville edunsaajille ei myöskään ilmoiteta, että heistä tulee edunsaajia (trustissa voidaan asettaa tietty päivämäärä tai ehto edunsaajien hyötymiselle). Tämä haittaisi perustajan aikomusta todentaa edunsaajien henkilöllisyys liikesuhdetta luotaessa, sillä sen seurauksena he saisivat tietoonsa trustin olemassaolon.

Tarkistus 29
8 artiklan 2 kohta

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että jos kyseessä oleva laitos tai henkilö ei pysty noudattamaan 7 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan vaatimuksia***, tiliä ei saa avata, liikesuhdetta aloittaa tai liiketointa suorittaa***, vaan liikesuhde on lopetettava ja on harkittava asiakkaasta ilmoittamista rahanpesun selvittelykeskukselle 19 artiklan mukaisesti.	2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että jos kyseessä oleva laitos tai henkilö ei pysty noudattamaan 7 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan vaatimuksia, ***tilin*** saa avata ***vain sillä ehdolla, että on olemassa riittävät takeet siitä, että asiakkaan puolesta ei suoriteta liiketoimia ennen kuin on saatu lopullinen selvyys kaikkien edellä mainittujen säännösten noudattamisesta; ellei toiminta ole edellä edelleenkään mainittujen säännösten mukaista, kyseessä oleva laitos tai henkilö ei saa aloittaa liikesuhdetta eikä suorittaa liiketointa***, vaan ***olemassa oleva*** liikesuhde on lopetettava ja on harkittava asiakkaasta ilmoittamista rahanpesun selvittelykeskukselle 19 artiklan mukaisesti. ***Ammatit, joiden oikeudellinen asema tekee palvelujen tarjoamisesta pakollista, eivät kuulu tämän velvoitteen piiriin, lukuun ottamatta ilmeisiä***

lainvastaisuustapauksia.

Perustelu

Luottolaitoksia ei saa pakottaa lopettamaan liikesuhdetta tai kieltää aloittamasta uutta liikesuhdetta, jos ne ovat tilapäisesti kykenemättömiä täyttämään kaikkia tuntemisvelvollisuuden asettamia vaatimuksia edellyttäen, että ne kykenevät täyttämään vaatimukset tietyn ajan kuluttua. Kieltoa sovelletaan ainoastaan niissä tapauksissa, joissa luottolaitokset ovat todella kyvyttömiä täyttämään tuntemisvelvollisuutta koskevat vaatimukset. Tilanteesta muodostuu erityisen hankala, jos EU:n lainsäätäjä vahvistaa ehdotukseen sisältyvän ns. todellisen omistajan ja edunsaajan määritelmän, koska luottolaitokset eivät voi saada vaadittuja tietoja yrityksiltä tai julkisista rekistereistä. Näiden kahden määräyksen yhdistämisellä saattaisi olla vakavia haittavaikutuksia yritysten (etenkin pk-yritysten) rahoitukseen ja talouteen. Lisäksi määräys saattaa haitata vakavasti lainvalvonta- ja syyttäjäviranomaisten mahdollisuuksia valvoa sellaisten henkilöiden liiketoimintaa, joiden epäillään osallistuvan rikolliseen tai terroristitoimintaan, ja aiheuttaa siten viranomaisille lisää työtä näiden pyrkiessä jäljittämään tällaisia tapauksia.

Tarkistus 30
8 artiklan 3 kohta

3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt soveltavat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia menettelyjä kaikkiin uusiin asiakkaisiin ja tarvittaessa myös olemassa oleviin asiakkaisiin riskialttiuden perusteella.	3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt soveltavat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia menettelyjä kaikkiin uusiin asiakkaisiin ja tarvittaessa myös olemassa oleviin asiakkaisiin***, joiden tiedot on saatu tämän direktiivin voimaantulon jälkeen,*** riskialttiuden perusteella.

Perustelu

Nykyisellään määräys edellyttäisi tuntemisvelvollisuutta asiakkaasta ennen direktiivin voimaantuloa saatujen tunnistamistietojen sijasta. Tämä tarkoittaisi, että kaikki olemassa olevat tiedot olisi tarkistettava, mikä olisi äärimmäisen raskas tehtävä ja aiheuttaisi kuluttajille huomattavaa haittaa. Ehdotuksen laatijat tuskin pyrkivät tähän.

Tarkistus 31
10 artiklan 1 kohdan a alakohta

a) jäsenvaltioiden luotto- ja rahoituslaitokset sekä kolmansien maiden luotto- ja rahoituslaitokset, silloin kun niihin sovelletaan kansainvälisten sääntöjen	a) jäsenvaltioiden luotto- ja rahoituslaitokset ***sekä itsenäiset lakimiesammattien harjoittajat*** sekä kolmansien maiden luotto- ja rahoituslaitokset, silloin kun niihin

mukaisia rahanpesun vastaisia vaatimuksia ja näiden vaatimusten noudattamista valvotaan;	sovelletaan kansainvälisten sääntöjen mukaisia rahanpesun vastaisia vaatimuksia ja näiden vaatimusten noudattamista valvotaan;

Perustelu

Tarkistus asettaa luotto- ja rahoituslaitokset samaan asemaan lakimiesammattien harjoittajien kanssa, jolloin syrjivyys poistuu. Ei ole olemassa perusteita sille, että lakimies ei saisi luottaa kansainvälisiä normeja noudattavassa kolmannessa valtiossa olevan lakimiesammattien harjoittajan asiaankuuluvaan huolellisuuteen.

Tarkistus 32
10 artiklan 3 kohdan c a alakohta (uusi)

	c a) vakuutusmaksujen rahoitukseen;

Perustelu

Vakuutusmaksujen rahoituksessa rahanpesuriski on hyvin alhainen. Monet vakuutusyhtiöt vaativat, että liikenne-, koti- ja yritysvakuutusmaksut maksetaan heti vakuutuskauden alussa kokonaan. Luotonantajat ovat valmiita maksamaan ennakkoon koko vakuutusmaksun vakuutuksen antajalle tai vakuuttajalle ja yksityiset tai yritykset ovat valmiita maksamaan lainan takaisin erinä. Jos vakuutus ja sen seurauksena laina keskeytetään, maksujen palautus maksetaan takaisin luotonantajalle, ei vakuutuksen ottaneelle yksityiselle tai yritykselle. Maksuun sidoksissa olevaa lainaa olisi pidettävä poikkeuksena, koska rahanpesuriski on erittäin alhainen.

Tarkistus 33
11 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan a alakohta

(a) toimenpiteet, joilla varmistetaan asiakkaan tunnistaminen lisäasiakirjojen avulla;	(a) toimenpiteet, joilla varmistetaan asiakkaan tunnistaminen lisäasiakirjojen ***tai -tietojen*** avulla;

Perustelu

Jos kaikki tapaukset, joissa asiakas ei ole fyysisesti läsnä, luokitellaan tapauksiksi, joissa rahanpesuriski on suuri, yksittäisten tuotteiden riskiprofiili jää ottamatta huomioon, mikä on ristiriidassa direktiivin riskiperusteisen lähestymistavan kanssa. Lainanantajien olisi pystyttävä jatkamaan henkilöllisyyden sähköisiä tarkastuksia. Lisäasiakirjojen vaatimus lisäisi huomattavasti byrokratiaa ja aiheuttaisi uuden turvallisuusriskin (asiakirjojen lähettäminen epäluotettavien postitusjärjestelmien kautta). Monet luotonantajat ovat investoineet huomattavasti sähköisten todentamisjärjestelmien kehittämiseen. Jos sähköisistä järjestelmistä siirrytään takaisin manuaalisiin tarkastuksiin, siitä aiheutuu asiakkaille paljon

tarpeetonta haittaa.

Tarkistus 34
11 artiklan 1 kohdan b alakohta

(b) lisätoimenpiteet, joilla todennetaan tai varmennetaan toimitetut asiakirjat, tai vaaditaan tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan laitoksen antamaa vahvistusta;	(b) lisätoimenpiteet, joilla todennetaan tai varmennetaan toimitetut asiakirjat, tai vaaditaan tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan laitoksen ***tai henkilön*** antamaa vahvistusta;

Perustelu

Ei ole olemassa perusteita sille, etteivät henkilöt voisi antaa vahvistusta laitosten ohella.

Tarkistus 35
11 artiklan 1 kohdan 4 alakohdan a alakohta

a) kyseisillä laitoksilla ja henkilöillä on asianmukaiset ***riskinhallintajärjestelmät*** sen määrittelemiseksi, onko asiakas poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö;	a) kyseisillä laitoksilla ja henkilöillä on asianmukaiset ***riskiperusteiset menettelyt*** sen määrittelemiseksi, onko asiakas poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö;

Perustelu

Ilmaus "riskinhallintajärjestelmät" on liian ylimalkainen, eikä se ole käyttökelpoinen väline silloin, kun poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden kohdalla sovelletaan tehostettua asiakkaan tuntemisvelvollisuutta. Direktiivin soveltamisalaan kuuluvien laitosten ja henkilöiden olisikin noudatettava asianmukaisia menettelyjä tai toimintalinjoja määritelläkseen, onko asiakas poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö. Näiden menettelyjen ja toimintalinjojen perusteella kyseisten laitosten ja henkilöiden olisi otettava tarvittaessa käyttöön asianmukaiset tietotekniset järjestelmät. Joka tapauksessa "riskinhallintajärjestelmä" ei ole asianmukainen termi.

Tarkistus 36
11 artiklan 2 kohta

2. Jäsenvaltioiden on kiellettävä luottolaitoksia aloittamasta tai jatkamasta kirjeenvaihtajapankkisuhteita pöytälaatikkopankin kanssa ***tai vastapuolena toimivan pankin kanssa, joka antaa pöytälaatikkopankkien käyttää tilejään***.	2. Jäsenvaltioiden on kiellettävä luottolaitoksia aloittamasta tai jatkamasta kirjeenvaihtajapankkisuhteita pöytälaatikkopankin kanssa.

Perustelu

Käytännössä luottolaitoksia ei voida kieltää aloittamasta tai jatkamasta kirjeenvaihtajapankkisuhteita vastapuolena toimivan pankin kanssa, joka antaa pöytälaatikkopankkien käyttää tilejään (ts. välillinen suhde pöytälaatikkopankin kanssa), koska pankeilla ei ole keinoja varmistaa, onko vastapuolilla suhteita pöytälaatikkopankin kanssa. Yleisesti velvoite tunnistaa "asiakkaan asiakas" ei ole rationaalinen, riippumatta siitä, onko asiakas toinen luottolaitos, oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö. Tämän mahdottoman määräyksen soveltaminen johtaisi vain byrokratian lisääntymiseen, ts. kyselyjen lähettämiseen ja tietojen arkistointiin ilman että tietojen todentamiseen olisi mitään mahdollisuutta.

Tarkistus 37
12 artiklan 1 kohta

Jäsenvaltiot voivat sallia, että laitokset ja henkilöt, joihin tätä direktiiviä sovelletaan, valtuuttavat kolmannen suorittamaan 7 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa säädetyt toimenpiteet.	Jäsenvaltiot voivat sallia, että laitokset ja henkilöt, joihin tätä direktiiviä sovelletaan, valtuuttavat kolmannen***, johon tätä direktiiviä myös sovelletaan,*** suorittamaan 7 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa säädetyt toimenpiteet.

Perustelu

Tarkistuksella pyritään saamaan todellista hyötyä kolmatta koskevasta mahdollisuudesta; ehdotuksessa ne, joihin direktiiviä sovelletaan joutuisivat itsensä vastuukysymyksiltä suojaamiseksi toistamaan kelpoisuutensa, jolloin järjestelmän hyöty jäisi kyseenalaiseksi.

Tarkistus 38
12 artiklan 2 kohta

Lopullinen vastuu toimenpiteiden suorittamisesta säilyy ***kuitenkin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvalla laitoksella tai henkilöllä, joka on valtuuttanut kolmannen suorittamaan toimenpiteet***.	Lopullinen vastuu toimenpiteiden suorittamisesta säilyy ***tällaisissa tapauksissa kolmannella osapuolella***.

Perustelu

Direktiivi sallii, että ne, joihin sitä sovelletaan, valtuuttavat kolmannen suorittamaan 12 artiklassa tarkoitettuja tuntemisvelvollisuuden mukaisia tarkastuksia. Samalla kuitenkin lopullinen vastuu tarkastuksista säilyy direktiivin soveltamisalaan kuuluvalla laitoksella tai

henkilöllä. Vaikka tämä sääntö saattaa vahvistaa kolmansien osapuolten valmiutta jakaa tietoa, se ei vähennä kyseisten laitosten tai henkilöiden huomattavaa työtaakkaa. Lopullisen vastuun kantajina he eivät voi luottaa esittäjän tarjoamaan tietoon ilman varmistusta, mikä käytännössä tarkoittaa joka tapauksessa päällekkäisiä tunnistustarkastuksia.

Tarkistus 39
12 a artikla (uusi)

12 a artikla

Jäsenvaltion on kaikissa tapauksissa tunnustettava ja hyväksyttävä minkä tahansa muun jäsenvaltion tästä direktiivistä johtuvat kansalliset lait täysin oman lainsäädäntönsä mukaisina. Näin ollen laitosten ja henkilöiden, joihin tätä direktiiviä sovelletaan jossakin jäsenvaltiossa, on hyväksyttävä asiakkaan tunnistamismenettelyt, joita ne tai niiden sivuliikkeet ja tytäryhtiöt soveltavat jossakin toisessa jäsenvaltiossa kyseisen toisen jäsenvaltion tämän direktiivin soveltamisesta johtuvan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Perustelu

Tällä hetkellä jäsenvaltiot eivät sovella toista rahanpesudirektiiviä yhdenmukaisesti (jäsenvaltioiden asiakkaan tunnistamisasiakirjojen vaatimukset eroavat toisistaan). Tästä aiheutuu lisäkuluja asiakkaille ja säännellyille yrityksille ja haittaa EU:lle käytännön tasolla. Lisäksi jotkut maat saavat tästä epäreilua etua toisten kustannuksella, vaatimusten tasoerosta riippuen.

Tarkistus 40
14 artiklan 2 kohta

Kolmannen on pyynnöstä viipymättä toimitettava tarvittavat jäljennökset asiakkaan tai todellisen omistajan ja edunsaajan tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevista tiedoista sekä muista näiden henkilöllisyyttä koskevista asiakirjoista laitokselle tai henkilölle, jonka luokse asiakas ohjataan.	Kolmannen on pyynnöstä viipymättä toimitettava tarvittavat jäljennökset asiakkaan tai todellisen omistajan ja edunsaajan tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevista tiedoista sekä muista näiden henkilöllisyyttä koskevista asiakirjoista laitokselle tai henkilölle, jonka luokse asiakas ohjataan***, paitsi että tätä ja edellistä kohtaa sovelletaan itsenäisiin***

lakimiesammattien harjoittajiin ainoastaan asiakkaan suostumuksella.

Perustelu

Olisi asiakkaan ja asianajajan välisen luottamuksellisen asiakassuhteen vastaista, jos lakimiesammattien harjoittajat toimittaisivat tiedot eteenpäin ilman asiakkaan lupaa.

Tarkistus 41
21 artiklan 3 a kohta (uusi)

Ammatit, joiden oikeudellinen asema tekee kyseisten palvelujen tarjoamisesta pakollista, eivät kuulu tämän velvoitteen piiriin, lukuun ottamatta ilmeisiä lainvastaisuustapauksia.

Perustelu

Ei ole hyväksyttävää, että ammattilaiset, jotka epäilevät rahanpesua, joutuvat kieltäytymään omien palvelujensa tarjoamisesta, mikäli rahanpesun selvittelykeskus antaa määräyksen olla toteuttamatta liiketointa (21 artikla).

Yksityisten liiketoimien alalla lainsäätäjät voivat ainoastaan asettaa selkeät ja syrjimättömät rajat valtuuksille kieltäytyä palvelujen tarjoamisesta puolustaen samaan aikaan yksilöjen oikeutta tehdä omia oikeudellisia järjestelyjä perustuslaillisten taloudellisten vapauksien yhteydessä.

Tarkistuksen mukaan palvelun tarjoamisesta voidaan kieltäytyä ainoastaan ilmeisten lainvastaisuustapausten yhteydessä (epäily ei riitä); väliaikaisesta lakkauttamisesta ei esitetä oikeudellisia hypoteeseja.

Tarkistus 42
25 artiklan 1 kohta

Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt taikka niiden johtajat tai työntekijät eivät saa ilmaista kyseiselle asiakkaalle tai kolmannelle henkilölle, että rahanpesun selvittelykeskukselle on 19–21 artiklan mukaisesti toimitettu tietoja tai että rahanpesua tutkitaan tai saatetaan tutkia.	Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja henkilöt taikka niiden johtajat tai työntekijät***, lukuun ottamatta itsenäisten lakimiesammattien harjoittajia näiden antaessa lainopillista neuvontaa asiakkaalle tai muulle henkilölle oikeudenkäynnin yhteydessä tai sen varalta,*** eivät saa ilmaista kyseiselle asiakkaalle tai kolmannelle henkilölle, että

rahanpesun selvittelykeskukselle on 19–21 artiklan mukaisesti toimitettu tietoja tai että rahanpesua tutkitaan tai saatetaan tutkia.

Perustelu

Lakimiesammattien harjoittajien oikeus antaa tietoja asiakkaalle olisi säilytettävä, jotta tunnustetaan heidän erityisvelvoitteensa asiakkaita kohtaan.

Tarkistus 43
25 artiklan 1 b kohta (uusi)

Velvollisuus olla ilmaisematta tietoja ei koske tapauksia, joissa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvalla laitoksella tai henkilöllä on kansalliseen lainsäädäntöön perustuvia erityisvelvollisuuksia ilmaista tiedot.

Tarkistus 44
29 artiklan 2 a kohta (uusi)

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden tilastokertomuksista julkaistaan konsolidoitu versio.

Perustelu

Epäilyttävistä liiketoimista tehtyjen ilmoitusten johdosta tehtyjen tutkimusten, nostettujen kanteiden tai annettujen tuomioiden määrää koskevia tilastotietoja on parannettava. Tässä yhteydessä tilastojen tulisi kattaa epäilyttäviä liiketoimia koskevien ilmoitusten määrän lisäksi myös näiden ilmoitusten seurantaa koskevat tiedot, tutkittujen tapausten määrä ja oikeuteen haastettujen ja tuomittujen henkilöiden määrä.

Tarkistus 45
37 artiklan 1 kohdan johdantokappale

1. Jotta voitaisiin ottaa huomioon tekniikan kehitys rahanpesun vastaisessa toiminnassa ja varmistaa tämän direktiivin yhdenmukainen soveltaminen, komissio hyväksyy 38 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen seuraavat	1. Jotta voitaisiin ottaa huomioon tekniikan kehitys rahanpesun ***ja terrorismin rahoituksen*** vastaisessa toiminnassa ja varmistaa tämän direktiivin yhdenmukainen soveltaminen, komissio hyväksyy 38 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä

täytäntöönpanotoimenpiteet:	noudattaen seuraavat täytäntöönpanotoimenpiteet:

Perustelu

Tarkistus on seurausta tarkistuksesta, jonka mukaan terrorismin rahoitus määritellään erillisenä rikoksena rahanpesun ohella (katso 1 artiklan 1 kohtaan ja 1 artiklan 3 kohtaan (uusi) tehdyt tarkistukset).

Tarkistus 46
37 artiklan 1 kohdan a alakohta

a) selvennetään 1 artiklan 2 kohtaan sekä 3 artiklan ensimmäisen kohdan 2 alakohdan a ja b alakohtaan sekä sen ensimmäisen alakohdan 5, 8, 9, 10, 11 ja 12 alakohtaan sisältyvien määritelmien tekniset näkökohdat;	a) selvennetään 1 artiklan ***2 ja 2 a kohtaan*** sekä 3 artiklan ensimmäisen kohdan 2 alakohdan a ja b alakohtaan sekä sen ensimmäisen alakohdan 5, 8, 9, 10, 11 ja 12 alakohtaan sisältyvien määritelmien tekniset näkökohdat;

Perustelu

Tarkistus on seurausta tarkistuksesta, jonka mukaan terrorismin rahoitus määritellään erillisenä rikoksena rahanpesun ohella (katso 1 artiklan 1 kohtaan ja 1 artiklan 3 kohtaan (uusi) tehdyt tarkistukset).

Tarkistus 47
38 artiklan 1 kohta

1. Komissiota avustaa rahanpesunvastainen komitea (jäljempänä ’komitea’).	1. Komissiota avustaa rahanpesunvastainen komitea (jäljempänä ’komitea’)***, joka yhdessä komission kanssa antaa vuosittain kertomuksen toiminnastaan ja päätöksistään Euroopan parlamentille ja neuvostolle.***

Perustelu

Komitean käsittelemät asiat eivät ole vain teknisiä, vaan heijastavat direktiivin yleistä toimivuutta ja sisältöä. Demokraattinen valvonta on siis tarpeen.

Tarkistus 48
39 artikla

Viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta ja tämän jälkeen vähintään kolmen vuoden välein komissio laatii kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja antaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.	Viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta ja tämän jälkeen vähintään kolmen vuoden välein komissio laatii kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja antaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. ***Kertomuksessa käsitellään erityisesti aloja, joiden tarkistamisesta määrätään direktiivin 2001/97/EY 2 artiklassa.***

Perustelu

On varmistettava, että toisessa direktiivissä (2001/97/EY) määrätty tarkistus saatetaan loppuun kolmannen direktiivin yhteydessä.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen
Viiteasiakirjat	KOM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD)
Asiasta vastaava valiokunta	LIBE
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	JURI 27.10.2004
Tehostettu yhteistyö	ei
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Diana Wallis 22.11.2004
Valiokuntakäsittely	20.1.2005 2.2.2005 7.3.2005
Tarkistukset hyväksytty (pvä)	7.3.2005
Lopullisen äänestyksen tulos	puolesta: 13 vastaan: 5 tyhjää: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Maria Berger, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Marcin Libicki, Alain Lipietz, Antonio López-Istúriz White, Viktória Mohácsi, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Daniel Stroz, Theresa Villiers, Diana Wallis, Nicola Zingaretti, Jaroslav Zvěřina
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Alexander Nuno Alvaro, Jean-Paul Gauzès, Luis de Grandes Pascual, Adeline Hazan, Barbara Kudrycka, Kurt Lechner, Evelin Lichtenberger, Arlene McCarthy, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, József Szájer
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Harald Ettl